

YUCOM

Komitet pravika za ljudska prava / Lawyers' Committee for Human Rights
17 Svetogorska Street, 11000 Belgrade, Republic of Serbia Tel/Fax: +381 11 33 44 235; 33 444 25; 3238 980
e-mail yucomoffice@gmail.com
www.yucom.org.yu

Kršenje ljudskih prava i demokratije

Sistem za rano upozoravanje

Newsletter No. 5

1. Političke partije i koalicije su zaključile svoje izborne liste i podnele ih *Republičkoj izbornoj komisiji* (RIK). Početak tekuć nedelje, 6. april, označio je početak izborne kampanje: nova narodna skupština Republike Srbije, Vojvođanski pokrajinski parlament i skupštine opština¹ će biti izabrane 11. maja 2008. godine. Bez obzira na činjenicu da se Kosovo još uvek nalazi pod upravom Ujedinjenih nacija (UN), i na činjenicu da je nezavisnost proglašena 17. februara, zvanični Beograd još uvek tvrdi da ima suverenitet u pokrajini i insistira na organizovanju izbora i na Kosovu iako bi na njima glasali samo građani srpske nacionalnosti. Predstojeći izbori najavljuju još dve indikacije da će demokratski principi biti žrtvovani u korist političkih kalkulacija:

- Kao i na svim dosadašnjim izborima, od kada je otišao u Hag gde mu se trenutno pred *Međunarodnim krivičnim sudom za bivšu Jugoslaviju* sudi za ratne zločine i zločine protiv čovečnosti, *Predsednik Srpske radikalne stranke (SRS) Vojislav Šešelj* se pojavljuje kao nosilac izborne liste svoje stranke.

- *Predsednik Republike Boris Tadić* ne samo da na predstojećim izborima vodi svoju partiju² (*Demokratsku stranku – DS*) i daje svoje ime na izbornoj listi koalicije koju predvodi njegova partija, nego i vodi aktivnu kampanju za tu koaliciju i to na način što putuje Srbijom i drži predizborne mitinge.

2. U intervjuu za dnevnik *Blic* ministar odbrane **Dragan Šutanovac** (DS) je rekao da su neredi koji su se u Kosovskoj Mitrovici desili 17. marta po proglašenju nezavisnosti

¹ Ukupan broj od 189 srpskih opština uključuje i 29 opština na Kosovu, kojima putem UNMIK-a upravljaju Ujedinjene nacije. Vlasti u Beogradu imaju efektivnu kontrolu nad nekolicinom opština koje naseljavaju građani srpske nacionalnosti, uglavnom nad enklavama koje su okružene mestima sa albanskom većinom. Jedino severni deo podeljenog grada Kosovske Mitrovice je teritorijalno povezan sa Srbijom.

² Član 115 ustava glasi "Predsednik Republike ne može obavljati drugu javnu funkciju ili profesionalnu delatnost".

YUCOM

Komitet pravnik za ljudska prava / Lawyers' Committee for Human Rights
17 Svetogorska Street, 11000 Belgrade, Republic of Serbia Tel/Fax: +381 11 33 44 235; 33 444 25; 3238 980
e-mail yucomoffice@gmail.com
www.yucom.org.yu

Kosova bili organizovani i koordinirani iz Beograda i to od strane premijera **Vojislava Koštunice** i ministra za Kosovo i Metohiju **Slobodana Samardžića**, a bez toga da je o tome konsultovana (tehnička) Vlada Srbije. Ministar **Šutanovac** je takođe rekao da je tajni *Akcioni plan* koji predviđa mere prema državama koje priznaju nezavisnost Kosova dostupan ostalim članovima vlade samo lično, i samo u prostorijama *Sekretarijata* Vlade Srbije.

3. Serija lažnih dojava o podmetnutim bombama u slovenačkom tržnom centru *Merkator* nastavljena je i ove nedelje , isto kao i u beogradskoj *Palati pravde*.

4. U članku objavljenom u prištinskoj *Gazeti* koja kritikuje netolerantni odgnos kosovskog društva prema srpskoj manjini predloženo je da se jedna ulica u jednom od kosovskih gradova nazove po direktorki *Fonda za humanitarno pravo* **Nataši Kandić**, "iz zahvalnosti zbog svega što je učinila za Kosovo ali i za Srbe i ostale narode na Balkanu". Na gore navedeno usledila je žestoka reakcija u brojnim beogradskim medijima. Beogradski dnevni list *Kurir* je 5. aprila objavio članak pod naslovom "Ulica za srpsku izdajnicu" a na njihovom website-u su usledili brojni komentari čitalaca kao što su: "plaćenička kurva", "kučka", "sa kojom zajedno sa YUCOM-om (*Komitet pravnik za ljudska prava* **Biljane Kovačević Vučo**) treba postupati na isti nači kao što je ruski predsednik **Vladimir Putin** rešio problem sa svojim nevladinim organizacijama tako što im zabranio rad".

5. **Mladen Obradović** iz ekstremno desne organizacije *Obraz*³ izjavio je dana 7. aprila za beogradski dnevnik *Alo* da njegova organizacija "neće dozvoliti demonstraciju nastranih i izopačenih vrednosti na beogradskim ulicama" a zbog predstojećeg takmičenja "Evrosong" koje će u Beogradu biti održano 25. maja⁴, a koje će posetiti i veliki broj pripadnika gay i lezbijske populacije. **Obradović** je takođe izjavio "da je Beograd, pored Moskve, jedina metropola u kojoj nije održana gay parada" i priznao da je njegova organizacija učestvovala u nasilnom sprečavanju održavanja *parade ponosa* u Beogradu 2001. godine kad je desetina mirnih učesnika te manifestacije zadobilo teške telesne povrede od strane nasilnika iz *Obraza*. Zajedno sa beogradskim udruženjem za zaštitu LGBT prava *Queeria-om*, YUCOM je uputio dopis Ministarstvu unutrašnjih poslova i

³ *Obraz* – organizacija zvanično ozbanačena kao klero-fašistička u izveštaju koji je izdala Skupština AP Vojvodine - koja podržava ratnu politiku iz devedesetih godina, lica koja su optužena pred haškim Tribunalom bavi se anti-evropskom i anti-semitskom propagandom i ima bliske veze sa najkonzervativnijim krugovima u *Srpskoj pravoslavnoj prkvi*. Premijer **Koštunica** je ranije pisao za njihov istoimeni časopis .

⁴ Naslov dnevnika *Alo* glasi: " U Beograd, na finale Evrosonga, stiže 20.000 homoseksualaca".

YUCOM

Komitet pravika za ljudska prava / Lawyers' Committee for Human Rights
17 Svetogorska Street, 11000 Belgrade, Republic of Serbia Tel/Fax: +381 11 33 44 235; 33 444 25; 3238 980
e-mail yucomoffice@gmail.com
www.yucom.org.yu

Okružnom javnom tužiocu od kojih se zahteva da prema **Mladenu Obradoviću** i *Obrazu* preduzmu mere iz svoje zakonske nadležnosti, iz razloga što izjava **Mladena Obradovića** predstavlja krivično delo sa elementima diskriminacije i nasilja.

6. U dugačkom intervjuu datom beogradskim *Večernjim novostima* (koje se reklamiraju kao "najtiražniji dnevni list u zemlji") generalni direktor RTS **Aleksandar Tijanić** se prihvatio političkih analiza pred-izborne situacije u Srbiji, stao na stranu određenih političkih partija i - potpuno neprimereno svom javnom položaju državnog službenika u instituciji koja treba da služi javnom interesu - napao političke protivnike i sve one koji se protive njegovoj političkoj opciji. **Tijanić** ih je optužio da žele "da izmene javno mnjenje, odlučuju ko će da vlada srbijom i da od nje hoće da naprave koncentracioni logor za sve koji misle drugačije". **Tijanić** je - citirajući njihova puna imena - napao brojne javne ličnosti koje su poznate po svom kritičkom stavu prema dominantnoj "patriotskoj" homogenizaciji u vezi sa problemom Kosova, i koji zastupaju otvaranje Srbije prema svetskim demokratskim vredostima, ljudskim pravima i vladavini prava. Njegovi napadi su posebno usmereni protiv Liberalno Demokratske Partije- jedine parlamentarne stranke koja se bezkompromisno zalaže za navedene vrednosti.

7. **Oliver Ivanović**, lider Srba sa Kosova poznat po svojim kritičkim stavovima prema dominantnoj politici Beograda koja propagira konfrontaciju sa onima koji imaju drugačiji pristup problemu Kosova i vrši manipulaciju sa srpskim stanovništvom na Kosovu, rekao je da zvanična istraga koja je sprovedena povodom nemira koji su se na Kosovu dogodili 17. marta "može Srbima biti vrlo neprijatna".

8. Autobus koji je kroz Srbiju prevozio članove *Liberalno Demokratske Partije (LDP)* u okviru predizborne kampanje, napadnut je 4. aprila od strane "političkih protivnika" u Raški. Jedan od pripadnika *LDP-a* je pogođen jajima a policija je intervenisala.

9. Zvanični vladini podaci izdati povodom *Svetskog dana Roma* pokazuju da 49% romske populacije u Srbiji živi u siromaštvu, da 60% nikada ne završi osnovnu školu, 7,38% završi srednju školu dok samo 0,3% završi fakultet. 60% od svih nezaposlenih u Srbiji pripada toj etničkoj grupi. Prema popisu stanovništva iz 2002 godine u Srbiji živi 108.000 Roma, dok UNICEF procenjuje da je stvaran broj negde između 400.000 i 7000.000. Aktivisti romskih organizacija navode da ne postoji strategija razvoja za romsku zajednicu i da je svaki napredak pre rezultat sporadičnih napora zasnovanih na ličnom angažmanu i to uz stranu pomoć, nego jasno definisanih vladinih programa.

YUCOM

Komitet pravnika za ljudska prava / Lawyers' Committee for Human Rights
17 Svetogorska Street, 11000 Belgrade, Republic of Serbia Tel/Fax: +381 11 33 44 235; 33 444 25; 3238 980
e-mail yucomoffice@gmail.com
www.yucom.org.yu

Prognoza :

Kako izborna kampanja u Srbiji napreduje i poprima oblik i dimenzije beskrupuloznog propagandnog rata uperenog prvenstveno protiv političkih ideja koje proklamuju modernizaciju Srbije i njeno pridruživanje svetu. Nedavno oslobađanje bivšeg kosovskog Premijera **Ramuša Haradinaja** od strane haškog suda dodatno pojačava „patriotsku“ mobilizaciju i pretili da eskalira u neprijateljstva koje lako mogu dovesti do nasilja na Kosovu i u samoj Srbiji.

